

RESOLUCIÓ

3.4.B Circulació i estacionament

DRET A LA MOBILITAT
CIUTAT HABITABLE I SOSTENIBLE

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En els darrers mesos, diverses persones han presentat una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestaven la seva disconformitat amb multes d'estacionament en l'àrea regulada en un cas molt concret: quan la persona usuària sí que ha gestionat l'obtenció i el pagament d'un tiquet del parquímetre, però ho ha fet amb un error a la matrícula en un caràcter.

En alguns casos, quan l'obtenció del preceptiu comprovant horari es va fer en paper, aquest constava clarament al parabrisa del vehicle.

Malgrat l'anterior, en tots els casos aquestes persones es van denunciar per manca de comprovant horari.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'**Institut Municipal d'Hisenda**

(IMH) i a **Barcelona de Serveis Municipals, SA (B:SM)** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb les queixes presentades.

Els dies 15 d'octubre de 2024 i 12 de febrer de 2025, es va sol·licitar a aquests organismes la informació necessària per a l'estudi de les queixes.

Resposta dels òrgans afectats

Els dies 22 i 28 de novembre de 2024, 10 de març i 15 de maig de 2025, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. Els escrits exposen les actuacions que van dur a terme aquests organismes.

CONSIDERACIONS

1. Antecedents

Aquesta Sindicatura ja havia rebut queixes amb el mateix supòsit de fet.

La més destacada va ser la queixa 22Q000804. Malgrat els recursos presentats contra la sanció, i les recomanacions del nostre pronunciament, el consistori va confirmar la resolució sancionadora, ja que es va considerar que aquests errors els havia d'assumir la persona interessada. Finalment l'interessat va presentar un recurs contenciós administratiu. El Jutjat Contenciós Administratiu núm. 3 de Barcelona li va donar la raó, de manera que es va anul·lar la resolució impugnada, i l'Ajuntament va retornar l'import de la sanció (sentència de data 8 de febrer de 2024, procediment abreujat 309/2022 - D¹).

Posteriorment, vam rebre una nova queixa amb el mateix supòsit de fet. Barcelona de Serveis Municipals SL (B:SM) va considerar que el sistema de parquímetre havia estat millorat amb diverses garanties que minimitzaven el risc d'error, i que la sentència anterior no creava jurisprudència. Aquesta Sindicatura es va tornar a pronunciar en contra de la decisió sancionadora i va recomanar que es canviés el criteri sobre la base que en aquests errors manca el requisit de culpabilitat, ja que la persona sí que ha

¹ <https://ajuntament.barcelona.cat/norma-portal-juridic/ca/vid/sentencia-jutjat-contencios-administratiu-1048801433>

demonstrat diligència obtenint el comprovant i abonant la taxa. (pronunciament 23Q001145²).

2. Els informes de l'IMH

Amb posterioritat a aquests dos casos, aquesta Sindicatura ha continuat rebent queixes pel mateix supòsit de fet.

D'acord amb els darrers informes de l'IMH, **consta que l'administració tributària ha rectificat el seu criteri**, i que en els casos en què la persona interessada havia impugnat la sanció, s'havien acabat estimant els recursos i, en conseqüència, s'havien retornat els imports abonats per les multes. La fonamentació esgrimida per l'IMH és la següent:

- En els darrers mesos, s'han dictat sentències que estimen recursos contenciosos administratius interposats contra resolucions sancionadores imposades pels mateixos fets que han motivat aquesta queixa. Es fa referència a la sentència núm. 32/2024, dictada pel Jutjat Contenciós Administratiu núm. 3 en data 8 de febrer de 2024 i a la sentència núm. 144/2024, dictada pel Jutjat Contenciós Administratiu núm. 11 en data 3 de juny de 2024.
- Ambdues sentències es fonamenten en el fet que, efectivament, es tracta d'un error de la persona recurrent a l'hora d'introduir la matrícula per obtenir el comprovant horari.
- Insisteix en el fet que, en matèria sancionadora, la culpabilitat és un element de la infracció, i en aquest cas, l'error s'ha de considerar no salvable i no es pot atribuir negligència al ciutadà, de manera que la infracció esdevé inexistente i, per tant, la sanció, invàlida. En cas contrari l'Administració estaria obtenint un doble ingrés tributari per la mateixa utilització de l'espai públic.
- Per això, l'IMH va revisar aquest criteri interpretatiu i va considerar procedent que, en aplicació del criteri de proporcionalitat inherent a l'exercici de la potestat

² https://www.sindicaturabarcelona.cat/wp-content/uploads/202407_Dret-mobilitat_multa-destacionament-en-larea-regulada-per-manca-de-comprovant-horari_23Q001145.pdf

sancionadora, **en els casos en què quedi acreditada l'existència d'un comprovant de pagament del tiquet que habilita per estacionar i es constati un error en la introducció de la matrícula, les al·legacions o recursos interposats per aquest motiu es resoldran en sentit estimatori**, sobre la base del fet que, en aquests casos, la persona ha efectuat un pagament que l'habilita per estacionar i, per tant, no ha tingut la voluntat de cometre la infracció.

3. Els informes de B:SM

Si bé en un moment inicial B:SM defensava la legalitat de sancionar aquests casos, en els darrers informes B:SM sí que ha manifestat la intenció de no sancionar en aquests casos, sempre que es pugui confirmar que es tracta d'un error material en la introducció de la matrícula.

En concret, exposa el següent:

- Des de mitjan mes d'octubre del 2024, B:SM, en coordinació amb l'IMH, aplica els mateixos criteris pel que fa a la interpretació d'errors en la introducció de la matrícula per part dels usuaris de l'estacionament regulat, tant si el comprovant s'ha obtingut per via telemàtica —aplicació mòbil— com mitjançant el parquímetre.
- Tanmateix, **els mecanismes actuals de supervisió no permeten dur a terme aquesta verificació de manera immediata en el moment de detectar un vehicle sense un tiquet correctament registrat al sistema**. Això es deu al gran volum de vehicles gestionats a la ciutat de Barcelona i a la diversitat d'errors que es poden produir en la introducció de la matrícula.
- Per aquest motiu, s'aplica el mateix criteri establert per l'IMH en la gestió de reclamacions ciutadanes, i es **resolen favorablement aquelles en què es pugui constatar que l'error ha estat un simple desajust en la introducció de la matrícula i que l'usuari disposava, efectivament, d'un tiquet vàlid**.

4. Les conclusions de la Sindicatura de Greuges de Barcelona

Aquesta Sindicatura considera que en els casos en què la persona usuària comet un error involuntari en introduir la matrícula, no s'hauria d'obrir cap procediment sancionador.

Recordem que estem davant de casos en què l'estacionament és correcte, i la persona usuària sí que ha abonat la taxa corresponent.

Tal com reconeix la jurisprudència, **en aquests errors manca el requisit de culpabilitat**, ja que la persona sí que ha demostrat diligència obtenint el comprovant i abonant la taxa.

Aquesta Sindicatura reitera que el posicionament anterior a aquesta jurisprudència, és a dir, el que indica que l'error no culpable l'ha d'assumir la ciutadania, no era compatible amb el principi de proporcionalitat de l'article 29 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic que preveu el següent:

3. En la determinació normativa del règim sancionador, així com en la imposició de sancions per part de les administracions públiques, s'ha d'observar la deguda idoneïtat i necessitat de la sanció que s'ha d'imposar i la seva adequació a la gravetat del fet constitutiu de la infracció. La graduació de la sanció ha de considerar especialment els criteris següents:

- a) El grau de culpabilitat o l'existència d'intencionalitat.
- b) La continuïtat o persistència en la conducta infractora.
- c) La naturalesa dels perjudicis causats.
- d) La reincidència, per comissió, en el terme d'un any, de més d'una infracció de la mateixa naturalesa quan hagi estat declarat així per una resolució ferma en via administrativa.

Vist tot l'anterior, aquesta Sindicatura considera que quan les persones vigilants de B:SM tinguin els mitjans suficients per constatar l'error, ja no s'hauria d'obrir cap expedient sancionador. Com l'IMH ha ratificat, qualsevol acció impugnatòria serà estimada, i la multa anul·lada.

Aquesta Sindicatura considera que en aquells casos en què no es pugui constatar l'error in situ, el procediment establert d'al·legacions i recursos pot resultar eficaç per impugnar la multa.

Però hi ha situacions en què aquest error sí que es pot identificar fàcilment, com quan hi ha un comprovant en paper al parabrisa, o quan en el registre al dispositiu de gestió (PDA, o algun altre) consti una relació clara de tiquets abonats en un període temporal concret del dia.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, amb la rectificació dels criteris indicats als darrers informes, **l'actuació de l'Institut Municipal d'Hisenda i de Barcelona de Serveis Municipals, SA (B:SM) ha estat ajustada a dret i eficaç.**

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.

Aquesta resolució s'emmarca dins el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb els **objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**, d'acord amb la mesura de govern sobre l'Estratègia d'impuls de l'Agenda 2030. Concretament, es relaciona amb l'objectiu **16.6 "Ajuntament de Barcelona, màxima eficàcia i responsabilitat envers la ciutadania"**.